

andet Resultat. Lad os saaledes tage Forbeholdet. Erindre de ærede Medlemmer, hvad der staaer deri? Der siges, at det er en Selvfølge, at, saafremt det ved uforudseelige Omstændigheders Magt senere skulde bewirktes, at Fællesforfatningen ikke blev opretholdt i anerkjendt Kraft og Virksomhed — i alt Fald, med den Modification, selve Forfatningslovens § 23 paaviser, — saa vil den danske Grundlov og dermed den danske Nigsgdags lovlige Myndighed atter ligefrem træde i Virksomhed i det nuværende Omfang. See, det var den Mening, man den Gang lagde ind i Forbeholdet; men senere har man sagt: Det Forbehold har slet ingen Betydning; det var ikke Formaalet; det stemmer ikke med ret Lovfortolkning. Det er ganske nemt paa det ene Sted at kunne sige: Ordene sige det vel, men det er ikke den Mening, man har lagt deri, og paa det andet Sted at kunne sige: Ja, ganske vist er det Meningen, men Ordene, Formen tilsteder det ikke. Det er ganske nemt saaledes at bugte sig gennem Fortolkningerne ved at tilfidesætte snart Ordene, snart Aanden og Meningen. I Øvrigt troer jeg, at det vilde være paa urette Sted her at gaae ind paa dybsindige juridiske Underfølgelser, som vi forleden hørte i en anden Sag; jeg troer ikke, de høre hjemme i en lovgivende Forsamling, men kun paa Kathedret eller i det Høieste i et Udvalg. Jeg vil stemme for, at man idetmindste lader denne Sag gaae til anden Behandling, og at man nedfætter et Udvalg, hvori Lovligheds spørgsmaalet kan blive undersøgt; thi det er for alle Parter det vigtigste, og det er ogsaa det vigtigste for den høitærede Conseilspræsident, efter de Ytringer, han nys lod falde. Jeg lagde meget nøie Mærke til den høitærede Conseilspræsidents Ord, og efter dem at dømmen kan jeg ikke antage, at Regjeringen vil stille sig imod dette Forslag, saafremt det efter grundige og nøiagtige Underfølgelser maatte vise sig at være legalt. Den høitærede Conseilspræsident yttrede, at Regjeringen ikke kunde gaae ind paa dette Forslag, og den væsentligste Grund dertil var, at man derved kom ind paa en anden Vej end Overenskomstens. Jeg kan meget godt forstaae, at Ministeriet ikke vil gaae ind paa Noget, der er modsat Overenskomsten, men der er

ikke Noget til Hinder for, at Overenskomsten suppleres, og at disse to Sager — Overenskomstens Forslag og det her foreliggende — gaae Haand i Haand; der er ikke Noget til Hinder for, at Forfatningsagen kan gaae sin rolige og jævne Gang, uanset dette Forslag. De Indvendinger, der ere fremkomne i denne Henseende, ere af den Bessaffenhed, at de ikke behøve at imødegaaes, men det vilde tværtimod i mange Henseender være en Lettelse for Forfatningsagen, at man nu var vis paa, at disse Sager vare bragte sammen i een Forsamling; hvorledes det saa gif med Forfatningsagen, vilde der ikke blive lagt saa stor Vægt paa den. Netop med Hensyn til Forfatningsagens Skæbne forekommer det mig overordentlig vigtigt, at man gaaer ind paa dette Lovforslag, forudsat at det lovligt kan gennemføres. Det er vist, at vi endnu ikke ere tilende med Forfatningsagen, og at der er en meget lang Vej at gaae, inden vi komme tilende dermed, men det er tillige klart, at den kan strande paa denne Vej. Jeg skal ikke nærmere indlade mig paa at karakterisere det Forfatningsforslag, der nu foreligger, men Alle ville vist indrømme, at det ikke er noget udmærket Mesterværk, som kan ventes at ville slaae ned i Folket og blive grebet med Begjærighed og Længsel som Noget, hvorefter man længe har sukket. For Diebliffet synes en vis Træthed — en vis Længsel efter at komme tilende og ikke længere at fortsætte disse usalige Forfatningskampe — at være tilstede, men vi kjende jo Folketstemninger; de kunne let slaae over i deres Modsatning; det kan let være, at den Befolkning, der for Diebliffet har store Rettigheder, ikke vil give disse bort, naar den faaer Die for, hvad der skal sættes istedet. Denne Misliighed ligger for, og vi have seet, at det andet Thing har reist en ikke ubetydelig Modstand mod det foreliggende Forfatningsforslag. Sæt, at der ved den Opøsning, som nødvendigviis skal foregaae i Senhold til Grundlovens § 100, fremkommer en Forsamling, som ikke vil gaae ind paa det foreliggende Forfatningsforslag, saa er 9 Maaneders Arbejde fuldstændig spildt; saa ligge vi i et Chaos med to Forfatninger, en Tilstand, der er uholdbar, hvad man saa end fra